

Cine llegit

Pels qui som de la vella escola, vull dir formats abans amb les lletres que no pas amb les imatges (no com els afortunats amics ciutadans que als set anys ja havien vist deu i dotze vegades *Els Deu Manaments*) ens agrada, de tant en tant, tornar als nostres orígens i oblidar-nos de la fascinació de la sala obscura i retornar al vell amor de les paraules sobre el cine.

L'any tot just acabat ens va dur una petita joia sobre els anys daurats de Hollywood: la reedició del llibre de Kenneth Anger, *Hollywood Babilonia* (Tusquets Editores. Fábula, 12. Barcelona, 1994) una incursió tràgica i brutal sobre els anys feliços de Cinelàndia. Un passeig turbulent sobre les vides rebels del gran bulevard dels somnis. Cap dels grans va ser capaç d'escapar de les impostures de la vida; les fotografies que acompanyen el llibre són un testimoni esfereïdor de la cerimònia de l'adéu; una de les més patètiques és potser la de Roscoe Fatty Arbuckle, un primer d'un rostre, botella en mà, destruït per l'alcohol; l'home l'havien especialitzat en papers de grassonet bonhome, però un dia la bèstia va despertar; va triturar, ficant-hi una botella, la vagina de la bellíssima Virginia Rappe, després d'una festa de vi i roses. Va ser una història que va acabar tràgicament. Noms cabdals del cine del segle XX (Chaplin, Marlen Dietrich, Elia Kazan, Buster Keaton, Murnau, Mae West, Marilyn...) varen viure un calvari particular dins aquell món esbojarrat i sense mida de l'edat d'or del cine. Morts violentes, assassinats, sexe a balquena, odís, infidelitats, drogues, alcohol varen ser, entre d'altres, els déus als quals varen pagar tribut els homes més guapos, les dones més belles que han vist els nostres ulls. Unes històries, unes vides fetes per figurar a les narratives de Fran-

ROS COE «FATTY» ARBUCKLE

cis Scott Fitzgerald o als poemes, sempre els mateixos, de Juan Luis Panero.

Seguint l'exemple de Guillermo Cabrera Infante, José Luis Guarner i Vicente Molina Foix, l'editorial Columna ha tengut la bona idea de reunir, al llarg de quatre-centes cinquanta-nou pàgines, amb el títol de *Crítiques i Pel·lítiques*, les crítiques de Joan Salvany, vell coneixedor de les esclavituds del periodisme, al llarg de quatre anys, va dur a terme al desaparegut *Diari de Barcelona*. És un calidoscopi, divers, difícil, incòmode, del cinema dels anys 90. Joan Salvany és d'aquells periodistes que s'ha de banyar el cul cada dia. Aquí no hi valen els academicismes, ni les grans teories, ni les semiologies, ni les semiòtiques. En tot cas, orientar l'espectador que anirà a la sala obscura després de la migdiada o, no fa gaire, després del capítol de *Poblenou*. Els errors, els judicis potser un poc precipitats, li han de ser, al meu veure, perdonats. Crítiques breus, crítiques per llegir dins l'autobús, al bar, a la parada del taxi, crítiques portàtils. Una fullejada a les opinions de Joan Salvany seran inevitables per entendre el cine que s'està fent ara mateix.

S'imposa, per acabar, fer una referència a la col·lecció *Programa Doble* que edita la revista *Dirigido*. El darrer, el número 6, es deu a la ploma de Javier Coma, que analitza *Centauros del desierto* i *Cantando bajo la lluvia*. Notes sempre interessants, algunes inèdites, apunts innovadors, sobre dues pel·lícules la qualitat de les quals no importa ponderar als bons cinèfils. Animar-los, en tot cas, a seguir la col·lecció.

VESCOMTE DE ROBINES

TEMPS MODERNES

EDITA: Centre de Cultura "Sa Nostra"
DIRECTOR: Jaume Vidal Amengual
SECRETÀRIA DE REDACCIÓ: Francisca Niell Llabrés
ASSESSOR LINGÜÍSTIC: Manel-Claudi Santos
COL·LABORADORS: Miquel Pasqual
 Pere Estelrich
 Vescomte de Robines
 Claudio Klynhout
 Elena Ortega
 Francesc Rotger
 Joan Obrador
 Domènec Garcias

1995

GENER

Núm. 9